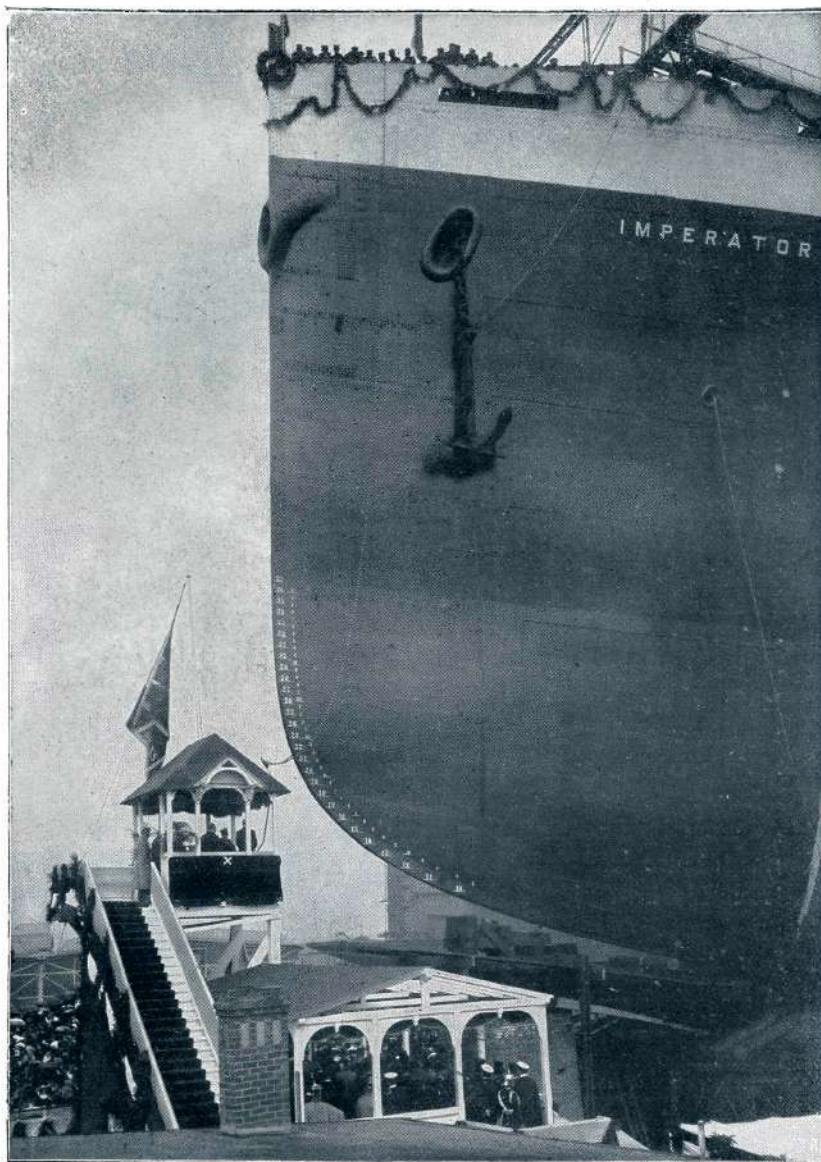


so imeli tamošnji domačini veliko opraviti z ribjim lovom v severnem Antlantiku in prišli pri tem tudi na Islandijo, so slišali tam o starih Normanih, o srečnih deželah onostran morja, prišli so domov in živahno diskutirali nova poročila; odlikovali so se na morju in v diskurranju posebno še Italijani, ki jih je bilo dobiti takrat v vsakem evropskem obmorskem mestu.

Tako se je odpravila iz Bristolu ladja iskat otok Brazil, zarisana na kartah 14. in 15. stoletja; prvič so se podali na morje leta 1480., a poizkus se ni posrečil. V letih 1490. do 1497. so odposlali Bristolci vsako leto dve do štiri karavele, ki naj bi poiskale otok Brazil in otok sedmerih mest „po fantazijah tega Genuežana“, kakor je poročal domov Ayala, španski poslanik v Londonu. Ta Genuežan¹ je Giovanni Gabotto, ali, kakor so ga imenovali Angleži, John Cabot.

Domovinske pravice pa ni imel doma, temveč v Benetkah. A kmalu je zapustil Italijo in se po zgledu drugih obrnil v tujino, iskat si kruha. Bil je izvrsten mornar, znal je risati karte in je napravil tudi neki globus; v Bristol je prišel okoli leta 1490. in ker pravi Ayala, da so odplule ladje po njegovih fantazijah, je bil gotovo on duševni povzročitelj ideje, obrniti se proti zahodu ali severozahodu in odkriti novih dežel ali pa priti do stare Azije. Gotovo je, da one ekspedicije 1492—1497 niso imele nobenega uspeha, ničesar namreč ne slišimo o rezultatih; izvedeli so pa o Kolumbovem podjetju in to je moralo dati Angležem novih nagibov, še enkrat poizkusiti srečo. Meseca marca 1496 je dobil Cabot od kralja Henrika VII. pooblastilno pismo zase in za svoje sinove, „brodariti smejo pod angleško zastavo v vseh delih, pokrajinah in zalivih morja na vzhodu, zahodu

in severu — na jugu ne, ker so bili tam že Portugizi in Španci — s petimi ladjami poljubne vrste in moči in s toliko mornarji, kolikor jih hočejo vzeti s seboj, na lastne stroške, z namenom iskati, odkriti in najti vsakovrstne otoke, dežele, pokrajine ali provincije, ki so last po-



„IMPERATOR“, sedaj največja ladja sveta. (Zadnji del.)

ganov ali kristjanov, v vsakem poljubnem kraju sveta, ki je bil pred tem časom nepoznan“. Te „otoke in provincije“ naj bi vzeli v last kot kraljevi vazali ali namestniki; kralju bi morali oddati petino vsega blaga ali dobička bodisi na tem potovanju, ali pa od vsakega drugega potovanja, in sicer tedaj, ko pridejo nazaj v Bristol, kamor

¹ Tudi Kolumb je Genuežan in znano je, da je bil tudi on na Angleškem agitiral za svoj načrt in se ponudil angleškemu kralju v službo.